

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 28, 2017

Nummer 28, 2017

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:3055](#) 04-07-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:1807](#) 16-05-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:2213](#) 16-03-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:2180](#) 14-03-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:1990](#) 09-03-2017

Rechtbank

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:4659](#) 05-07-2017

RECHTSPRAAK

Verdeling gemeenschap van goederen. Hypotheeklasten die door de man zijn voldaan in de periode vanaf het echtscheidingsverzoek tot aan de verkoop en levering van de echtelijke woning betreffen een tussen deelgenoten te verrekenen vordering. Vrouw dient de man de helft van de nettohypotheeklasten voldaan tijdens die periode te voldoen.

Peildatum voor de omvang van de gemeenschap is de datum van de indiening van het echtscheidingsverzoek (22 april 2016). Voor de waardering van de vorderingen en schulden is dat ook de peildatum. Voor de waarde van de goederen is dat het tijdstip van de feitelijke verdeling.

De echtelijke woning is inmiddels verkocht en geleverd. De rechtbank laat de verdeling van de eventuele overwaarde daarom buiten beschouwing.

De man stelt dat hij over de periode maart 2016 tot 13 september 2016 de hypotheeklast van de echtelijke woning alleen heeft gedragen. Hij verzoekt de rechtbank te bepalen dat deze kosten tussen partijen worden gedeeld.

De rechtbank overweegt als volgt. Ten aanzien van de kosten die de man voldaan heeft vóór de peildatum, merkt de rechtbank op dat deze – voor zover gedaan vóór de peildatum – worden geacht te zijn ontvangen ten bate van de gemeenschap of te zijn gedaan ten laste van de gemeenschap. Deze lossen dus op in de te verdelen gemeenschap van goederen per peildatum.

Ten aanzien van de kosten die de man na de peildatum heeft voldaan, overweegt de rechtbank als volgt. Nu de door de man gevorderde kosten over de periode vanaf 22 april 2016 tot 13 september 2016 verband houden met de aan partijen in gemeenschappelijk eigendom toebehorende woning, is de rechtbank van oordeel dat voornoemde vordering van de man aan de orde kan komen in het kader van de verdeling van de gemeenschap van goederen van partijen. De kosten verbonden aan een dergelijk gemeenschappelijk eigendom dienen, ook na de peildatum, in beginsel door partijen naar evenredigheid te worden gedragen en het ligt dan

ook voor de hand bij de vaststelling van de (wijze van) verdeling rekening te houden met een dergelijke, tussen deelgenoten te verrekenen vordering. Nu de vrouw niet heeft betwist dat de man de hypotheek van de echtelijke woning in de periode vanaf 22 april 2016 tot 13 september 2016 alleen heeft gedragen, heeft de man uit dien hoofde in beginsel een aanspraak op de vrouw als mededeelgenoot ter hoogte van de helft van de door hem betaalde (netto)hypotheekrente vanaf 22 april 2016. De rechtbank zal het verzoek van de man ten aanzien van de door hem betaalde hypotheekrente over de periode van 22 april 2016 tot 13 september 2016 dan ook toewijzen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 05-07-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:4659

Zaaknummer: C/13/627096 / FA RK 17-2332

RECHTSPRAAK

Verjaring van de vordering tot verrekening op grond van huwelijkse voorwaarden? Het hof meent dat de man zich bij verweer terecht beroept op verjaring van de verrekenvordering, nu de vrouw deze vordering eerst ruim drie jaren na de verjaringstermijn van vijf jaren na indiening van het verzoek tot echtscheiding heeft ingediend.

In eerste aanleg is jaren geprocedeerd over een door de vrouw ingestelde vordering tot verdeling van een tussen hen bestaande gemeenschap. Deze procedure is begonnen in 2005. Pas eind 2013, in het laatste processtuk, heeft de vrouw gevorderd de vorderingen vast te stellen die partijen hebben ingevolge hun huwelijkse voorwaarden. Dit betreft een vordering tot verrekening. De rechtbank heeft deze ingrijpende eiswijziging wegens strijd met de goede procesorde buiten beschouwing gelaten.

De vrouw gaat in hoger beroep. Zij vordert thans geen verdeling meer van de tussen partijen bestaande (eenvoudige) gemeenschap, maar verrekening op grond van de huwelijkse voorwaarden. De man voert aan dat een wijziging van eis in hoger beroep, nadat deze in eerste aanleg ambtshalve buiten beschouwing is gelaten, in strijd is met de eisen van de goede procesorde. Dit bezwaar wordt verworpen door het hof. Artikel 130 Rv staat niet aan een herhaling van een wijziging van eis in de weg. Dat de vrouw thans geen verdeling meer vordert, maakt dit niet anders. Verder heeft de man aangevoerd dat door de wijziging van eis hem een rechterlijke instantie wordt onthouden. Het hof oordeelt dat het verlies van een instantie inherent is aan het feit dat de wet toestaat dat een eis ook in hoger beroep kan worden gewijzigd. Slechts onder bijkomende omstandigheden kan dit feit het oordeel rechtvaardigen dat sprake is van strijd met de eisen van de goede procesorde. De man heeft weliswaar gesteld dat hij slechts tien weken heeft om zich tegen de gewijzigde vordering te verweren, maar deze omstandigheid rechtvaardigt op zichzelf niet het oordeel dat sprake is van strijd met de goede procesorde.

De man beroept zich op verjaring van de rechtsvordering tot verrekening. Hierover oordeelt het hof als volgt. De vrouw heeft in haar inleidende dagvaarding, die zij heeft uitgebracht nog voorafgaand aan het verzoek tot echtscheiding, alleen een verdeling gevorderd en geen

verrekening. Van enige bedoeling van haar om ook of juist tot verrekening op grond van de huwelijkse voorwaarden te komen, is pas gebleken met haar wijziging van eis bij akte van 27 november 2013. Instemming van de man met de gewijzigde eis (in eerste aanleg) staat aan zijn beroep op verjaring niet in de weg, reeds omdat hij daarmee kan hebben ingestemd om vervolgens een beroep op verjaring te kunnen doen. Ook is niet gebleken dat de man afstand heeft gedaan van zijn recht zich te beroepen op verjaring. Zijn instemming met de gewijzigde eis en zijn mededeling daaromtrent zijn daarvoor onvoldoende. Het hoger beroep dient er voorts toe om vergissingen, fouten of omissies uit de eerste aanleg te herstellen, zodat een beroep op verjaring ook voor het eerst in appèl kan worden gedaan. Op stuitingshandelingen, ten slotte, heeft de vrouw geen beroep gedaan en daarvan is het hof ook niet gebleken.

Op grond van artikel 3:313 BW vangt de verjaringstermijn van vijf jaar (artikel 3:307 BW) aan zodra de vordering opeisbaar is. Dit is volgens de Hoge Raad in zijn arrest van 2 december 2011 (ECLI:NL:HR:2011:BU6591) het tijdstip van indiening van het verzoek tot echtscheiding. Nu het verzoek tot echtscheiding is ingediend op 1 september 2005 is de verjaringstermijn uiterlijk verstreken op 1 september 2010, maar hoe dan ook op de door de man genoemde datum van 18 augustus 2011 (de verlengingsgrond van artikel 1:141 lid 6 BW kan de vrouw niet baten| die termijn (drie jaar na het eindigen van het huwelijk) is namelijk al verstreken op 17 augustus 2009). Nu de vrouw haar vordering pas op 27 november 2013 heeft ingesteld, heeft zij dit niet tijdig gedaan en is haar rechtsvordering verjaard.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 04-07-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:3055

Zaaknummer: 200 178 201_01

RECHTSPRAAK

Moeder heeft eenhoofdig gezag over het kind. Kan de vader die het kind heeft erkend een verhuizing van de moeder met het kind naar de woning van haar nieuwe partner tegenhouden? Volgens het hof wel. Maar in dit geval staat het hof de verhuizing toe.

De vrouw is van mening dat de voorzieningenrechter haar ten onrechte een verhuisverbod heeft opgelegd en is van dit vonnis in hoger beroep gekomen. Het hof is van oordeel dat de voorzieningenrechter terecht voorop heeft gesteld dat de vrouw, nu zij het eenhoofdig gezag heeft, de bevoegdheid heeft om over de woonplaats van het minderjarige kind van partijen te beslissen. Terecht heeft de voorzieningenrechter ook geoordeeld dat die bevoegdheid wordt begrensd door het belang van de minderjarige, dat niet onaanvaardbaar in het gedrang mag komen. Het hof is van oordeel dat het belang van de minderjarige door een verhuizing van de vrouw niet onaanvaardbaar in het gedrang komt en heeft daartoe het volgende overwogen.

Het Traject 'Ouderschap Blijft' dat de ouders volgen, kan bij de verhuizing van de vrouw doorgang blijven vinden; de verhuizing vormt daarvoor geen belemmering. De vrouw heeft bovendien nadrukkelijk toegezegd dat zij ervoor zal zorgen dat de minderjarige zal verschijnen op de omgangsmomenten bij 'Ouderschap Blijft'. De vrouw heeft nog een kind. Het is in het belang van de vrouw, de vader van dit kind en het kind van partijen dat zij met elkaar kunnen gaan samenwonen en aldus gezinsleven met elkaar kunnen uitoefenen. Onder de huidige omstandigheden is de uitoefening van dit gezinsleven ernstig beperkt. Dit kan slechts in de weekenden plaatsvinden. Verder heeft het hof bij zijn oordeel in aanmerking genomen dat op dit moment geen omgangsregeling loopt tussen de man en het kind van partijen. Onderzocht wordt of en zo ja, hoe, een zorg-/omgangsregeling tot stand kan komen. Daartoe is het traject dat partijen nu volgen, behulpzaam. Het vervolgens mogelijk bepalen van een zorg-/omgangsregeling wordt niet onaanvaardbaar doorkruist door een verhuizing van de vrouw. Het hof is daarom van oordeel dat de belangen van de man niet onaanvaardbaar worden geschaad door een verhuizing van de vrouw met de minderjarige. Ook heeft het hof daarbij in aanmerking genomen dat de minderjarige op dit moment nog zeer jong is. Een verhuizing betekent om die reden voor haar ook niet een drastische wending in haar leven. Een sociaal en schoolleven heeft zij nog niet opgebouwd. Het hoger beroep van de vrouw

slaagt derhalve.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 16-05-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:1807

Zaaknummer: 200.214.517

RECHTSPRAAK

Toelating tot schuldsaneringsregeling. Overeengekomen partneralimentatie op nihil gesteld voor de duur van de schuldsaneringsregeling. De man moet wel € 25 per kind per maand aan kinderalimentatie betalen, ook gedurende de schuldsanering.

De rechtbank heeft bij vonnis van 16 februari 2017 de toepassing van de schuldsaneringsregeling ten aanzien van de man uitgesproken. In dit verband overweegt het hof het volgende. Ingeval een onderhoudsplichtige is toegelaten tot de wettelijke schuldsaneringsregeling kan de onderhoudsplichtige in beginsel slechts beschikken over het door de rechter-commissaris vastgestelde vrij te laten bedrag. Het vrij te laten bedrag is gelegen onder de bijstandsnorm.

Behoudens bijzondere omstandigheden dient – blijkens vaste jurisprudentie – dan ook te worden aangenomen dat de onderhoudsplichtige op wie de wettelijke schuldsaneringsregeling van toepassing is verklaard, niet over draagkracht beschikt om een onderhoudsbijdrage te voldoen, tenzij de rechter-commissaris het vrij te laten bedrag op een hoger bedrag heeft bepaald. Het hof is van oordeel dat in dit geval voldoende bijzondere omstandigheden zijn gebleken om af te wijken van de hoofdregel dat moet worden aangenomen dat een onderhoudsplichtige voor de periode dat de schuldsaneringsregeling op hem van toepassing is niet over draagkracht beschikt om een onderhoudsbijdrage te voldoen. De rechter-commissaris heeft blijkens voormeld vonnis het vrij te laten bedrag, indien de man inkomen uit arbeid verkrijgt, verhoogd in die zin dat de man kan beschikken over 100% van de op hem van toepassing zijnde bijstandsnorm in plaats van 90%. Vast staat dat de man een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd heeft bij [Z] B.V. Bovendien woont de man samen met een partner die ook een inkomen heeft, zodat hij met haar in elk geval de woonlasten kan delen. Gelet op het vorenstaande is het hof van oordeel dat de man, zoals ook de vrouw heeft verzocht, gedurende de periode van de schuldsaneringsregeling (te weten vanaf 16 februari 2017), ten aanzien van de kinderalimentatie de minimale draagkracht heeft van € 25 per kind per maand en voorts dat de man geen draagkracht heeft voor de betaling van partneralimentatie gedurende die periode. Het hof stelt de partneralimentatie op nihil voor de duur van de schuldsaneringsregeling en stelt de kinderalimentatie voor die duur vast op € 25

per maand per kind.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 16-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:2213

Zaaknummer: 200.193.665

RECHTSPRAAK

Vervallenverklaring schriftelijke aanwijzing tot beperking van de omgang met uit huis geplaatste dochter. Hof vindt de aanwijzing niet zorgvuldig voorbereid. Verder is niet komen vast te staan dat de omgang zo'n negatief effect heeft op het kind dat deze daarom moet worden beperkt. Hof verklaart de aanwijzing vervallen.

De moeder verzoekt het hof de schriftelijke aanwijzing van de gecertificeerde instelling (GI) tot beperking van de omgang met haar uit huis geplaatste dochter vervallen te verklaren. De GI heeft verweer gevoerd. Het hof stelt voorop dat een schriftelijke aanwijzing moet worden beschouwd als een beschikking in de zin van artikel 1:3 Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat algemene bepalingen over besluiten en de bijzondere bepalingen over beschikkingen van die wet van toepassing zijn, houdende onder meer algemene voorschriften over zorgvuldigheid en belangenafweging, voorschriften over de bekendmaking van besluiten en over het vooraf horen van de belanghebbenden. Gelet op de stelling van de moeder dat de schriftelijke aanwijzing niet zorgvuldig is voorbereid, zal het hof beoordelen of de GI bij de voorbereiding van de schriftelijke aanwijzing de nodige kennis heeft vergaard omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen.

Het hof is van oordeel dat niet voldoende is gebleken en niet voldoende duidelijk met de moeder is besproken wat van haar wordt verwacht met betrekking tot de omgang met haar dochter. Daarnaast is het hof van oordeel dat evenmin is gebleken dat de GI de moeder voorafgaand aan de aanwijzing een reële kans heeft geboden om een verbetering van haar gedrag te laten zien. Het hof is dan ook van oordeel dat de GI in strijd heeft gehandeld met het beginsel van zorgvuldige voorbereiding, zodat de aanwijzing reeds hierom niet in stand kan blijven. Het hof is voorts van oordeel dat niet is komen vast te staan dat de omgang een dusdanig negatief effect heeft op het gedrag van de minderjarige dat deze qua omvang dient te worden beperkt. Het hof overweegt hiertoe dat de pleegouders ter zitting hebben aangegeven dat de minderjarige de dag van het bezoek weliswaar wat opstandiger is dan anders, maar dat haar gedrag de dag erop weer is genormaliseerd.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:2180

Zaaknummer: 200.202.234/01

RECHTSPRAAK

Heeft de gezaghebbende vader nog wel belang om te laten onderzoeken of vervangende toestemming tot het verrichten van psychodiagnostisch onderzoek had mogen worden verleend, nu het onderzoek al heeft plaatsgevonden? Het hof beantwoordt deze vraag bevestigend.

De gezaghebbende vader verzoekt het hof het verzoek tot het verlenen van vervangende toestemming voor het verrichten van een psychodiagnostisch onderzoek van de minderjarige dat in eerste aanleg is toegewezen, alsnog af te wijzen. Het psychodiagnostisch onderzoek heeft al plaatsgevonden. De vraag die thans voorligt is of de vader belang heeft bij een beslissing van het hof over de door de rechtbank verleende vervangende toestemming. Artikel 8 EVRM houdt in het recht op eerbiediging van het gezinsleven. Dit artikel strekt tevens tot bescherming van ouders om gezag over hun minderjarige kinderen uit te oefenen. Beslissingen over het ouderlijk gezag, waaronder naar het oordeel van het hof een beslissing over het verlenen van vervangende toestemming valt, vormen een inmenging in het recht op gezinsleven en vallen als zodanig onder de reikwijdte van de bescherming van de verdragsbepaling. Gelet op het door artikel 8 EVRM gewaarborgde recht op eerbiediging van zijn gezinsleven, heeft de vader een rechtens relevant belang om de rechtmatigheid van de verleende vervangende toestemming te laten toetsen en behoort aan hem niet zijn procesbelang te worden ontzegd op de enkele grond dat het onderzoek reeds is uitgevoerd.

Na een inhoudelijke beoordeling van de zaak is het hof tot het oordeel gekomen dat een psychodiagnostisch onderzoek wel noodzakelijk was. Nu de vader heeft geweigerd zijn toestemming hiervoor te verlenen, bestond de noodzaak om vervangende toestemming te verlenen. De beschikking van de kinderrechter is aldus bekrachtigd.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 09-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:1990

Zaaknummer: 200.194.344